

Zittingsdocument

A10-0037/2026

2.3.2026

VERSLAG

over controle op de toepassing van het EU-recht in 2023, 2024 en 2025
(2025/2016(INI))

Commissie juridische zaken

Rapporteur: Dainius Žalimas

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	21
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	22
ADVIES VAN DE COMMISSIE VERZOEKSCHRIFTEN	23
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	44
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	45

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over controle op de toepassing van het EU-recht in 2023, 2024 en 2025

(2025/2016(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), en met name de artikelen 2 en 3,
- gezien het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 18 december 2000,
- gezien de Europese pijler van sociale rechten van 17 november 2017,
- gezien het verslag van de Commissie van 25 juli 2024 getiteld “Controle op de toepassing van het EU-recht – Jaarverslag 2023” ([COM\(2024\)0358](#)),
- gezien het verslag van de Commissie van 21 oktober 2025 getiteld “Jaarlijks overzichtsverslag voor 2025 over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving” (COM(2025)0871) en de door Europese commissarissen opgestelde jaarlijkse voortgangsverslagen 2025 over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving van september 2025,
- gezien zijn resolutie van 23 november 2023 over de controle op de toepassing van het EU-recht in 2020, 2021 en 2022¹,
- gezien zijn resolutie van 9 juni 2016 over een open, doeltreffend en onafhankelijk Europees ambtenarenapparaat² en het daarin vervatte voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad voor een open, doeltreffend en onafhankelijk ambtenarenapparaat van de Europese Unie,
- gezien zijn resolutie van 22 november 2023 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende digitalisering en bestuursrecht³,
- gezien het Interinstitutioneel Akkoord tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie van 13 april 2016 over beter wetgeven⁴,
- gezien de mededeling van de Commissie van 21 mei 2025 getiteld “De eengemaakte markt: onze Europese thuismarkt in een onzekere wereld – Een strategie om de eengemaakte markt eenvoudig, naadloos en sterk te maken” ([COM\(2025\)0500](#)),
- gezien de mededeling van de Commissie van 11 februari 2025 getiteld “Samen vooruit: Een doortastendere, eenvoudigere, snellere Unie” ([COM\(2025\)0045](#)),

¹ PB C, C/2024/4229, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4229/oj>.

² PB C 86 van 6.3.2018, blz. 126.

³ PB C, C/2024/4215, 24.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4215/oj>.

⁴ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

- gezien de mededeling van de Commissie van 11 februari 2025 getiteld “Een eenvoudiger en sneller Europa: mededeling over uitvoering en vereenvoudiging” ([COM\(2025\)0047](#)),
 - gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 14 juli 2023 getiteld “Stocktaking report on the Commission working methods for monitoring the application of EU law” (Inventarisatieverslag over de werkmethoden van de Commissie voor de controle op de toepassing van het EU-recht) (SWD(2023)0254),
 - gezien Speciaal verslag 28/2024 van de Europese Rekenkamer getiteld “Handhaving van EU-wetgeving”,
 - gezien het advies van het Europees Comité van de Regio’s van 28 augustus 2025 getiteld “Een eenvoudiger en sneller Europa”⁵,
 - gezien het rapport van Mario Draghi van september 2024 getiteld “The future of European Competitiveness – A Competitiveness Strategy for Europe” (De toekomst van het Europese concurrentievermogen – Een strategie voor een concurrerend Europa),
 - gezien het rapport van Enrico Letta van april 2024 getiteld “Much more than a market” (Veel meer dan een markt),
 - gezien artikel 55 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie verzoekschriften,
 - gezien het verslag van de Commissie juridische zaken (A10-0037/2026),
- A. overwegende dat de waarden van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, zoals verankerd in artikel 2 VEU, de basis vormen voor de wetgeving van de EU; overwegende dat een uniforme, consistente en doeltreffende toepassing van het EU-recht in alle lidstaten noodzakelijk is om de doelstellingen van de EU te verwezenlijken, de goede werking van de eengemaakte markt te waarborgen en een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid te handhaven; overwegende dat de externe geloofwaardigheid van de EU afhangt van haar vermogen om volledige naleving van deze waarden en beginselen intern te garanderen;
- B. overwegende dat overeenkomstig artikel 4, lid 3, VEU en artikel 288 en artikel 291, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie de lidstaten primair verantwoordelijk zijn voor de correcte, harmonieuze en tijdige omzetting, toepassing en uitvoering van het EU-recht; overwegende dat het beginsel van loyale samenwerking de verantwoordelijkheid inhoudt om de uitvoering van de taken van de EU te vergemakkelijken en zich te onthouden van maatregelen die de verwezenlijking van de doelstellingen van de EU in het gedrang kunnen brengen; overwegende dat EU-wetgeving alleen doeltreffend is voor zover zij enerzijds tijdig, volledig en nauwkeurig wordt omgezet en anderzijds door de lidstaten naar behoren wordt toegepast in de nationale rechtsorde, hetgeen noodzakelijk is om te garanderen dat alle

⁵ PB C, C/2025/4414, 29.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4414/oj>.

EU-burgers baat hebben bij het EU-beleid, met inbegrip van de bescherming van hun grondrechten, en om een gelijk speelveld voor alle bedrijven op de interne markt te waarborgen; overwegende dat handhaving van het EU-recht in dit verband van cruciaal belang is voor het behoud van een gelijk speelveld tussen de lidstaten;

- C. overwegende dat de kwaliteit, duidelijkheid, samenhang en toegankelijkheid van EU-wetgeving essentiële voorwaarden zijn voor een correcte, effectieve, tijdige en volledige omzetting en toepassing ervan; overwegende dat complexiteit, overlappende handelingen, uiteenlopende definities en dubbelzinnige formuleringen het risico op vertragingen, uiteenlopende interpretaties en gebrekkige naleving vergroten; overwegende dat EU-wetgeving op een duidelijke, rationele en technisch omzetbare manier moet worden opgesteld, zodat lidstaten, burgers en bedrijven hun rechten en plichten uit hoofde van het EU-recht kunnen begrijpen, toepassen en invoeren; overwegende dat technologische vooruitgang, waaronder artificiële intelligentie (AI), nieuwe mogelijkheden creëert om de opstelling van wetgeving, de controle erop, de beoordeling van de naleving ervan en de communicatie erover met burgers en bedrijven te verbeteren, op voorwaarde dat het gebruik van technologie wordt geregeld door transparante, ethische kaders die gegevensbeveiliging garanderen;
- D. overwegende dat inbreukprocedures, samen met andere mechanismen voor uitvoering en de bevordering van naleving, waarborgen dat burgers en bedrijven in de EU geen negatieve gevolgen ondervinden van de laattijdige of onvolledige omzetting of onjuiste toepassing van het EU-recht door de lidstaten; overwegende dat de tijdige en consistente inleiding van inbreukprocedures door de Commissie een aanvullend instrument is om naleving van het EU-recht te garanderen; overwegende dat de Commissie er de voorkeur aan lijkt te geven met nationale autoriteiten in dialoog te treden om inbreukprocedures op te lossen, in plaats van lidstaten voor het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU) te dagen, wat zij beschouwt als een laatste redmiddel; overwegende dat de Commissie in 2016 met betrekking tot haar werkzaamheden in verband met inbreukzaken en klachten heeft besloten prioriteit te geven aan de ernstigste inbreuken op het EU-recht die de belangen van burgers en bedrijven aanzienlijk schaden; overwegende dat 2017 het eerste jaar was waarin de Commissie deze nieuwe, meer gerichte aanpak volgde;
- E. overwegende dat openbare raadplegingen en effectbeoordelingen vooraf en achteraf essentiële instrumenten zijn om met kennis van zaken en op efficiënte, verantwoordelijke en transparante wijze wetgeving vast te stellen;
- F. overwegende dat bij het Parlement ingediende verzoekschriften en klachten een waardevolle bron van informatie zijn over tekortkomingen en lacunes in de uitvoering van het EU-recht op nationaal niveau en kunnen helpen bij de controle van de correcte toepassing en omzetting van EU-wetgeving door de lidstaten op alle beleidsterreinen; overwegende dat een aanzienlijk aantal verzoekschriften betrekking heeft op de uitvoering van de milieuwetgeving van de EU, de bescherming van de grondrechten en de eerbiediging van de rechtsstaat en de democratie; overwegende dat deze vorm van inbreng van burgers waardevolle inzichten oplevert wat de toepassing van het EU-recht in de praktijk betreft en systematisch in aanmerking moet worden genomen bij controle- en handhavingspraktijken;

- G. overwegende dat de Commissie voor 2024 helaas geen jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht heeft gepubliceerd en daarmee heeft gebroken met een praktijk die sinds 1983 bestond en al meer dan 40 jaar werd uitgevoerd;
- H. overwegende dat de Commissie in het jaarlijks overzichtsverslag voor 2025 over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving sterk de nadruk legt op vereenvoudigingsinitiatieven; overwegende dat die nadruk bij wijze van tegenwicht gepaard moet gaan met een even uitvoerige analyse van de uitvoering en handhaving; overwegende dat grensoverschrijdende bedrijfsactiviteiten en het vrije verkeer van personen, goederen, kapitaal en diensten in de EU ernstig kunnen worden gehinderd als de Commissie niet zorgt voor toezicht en doeltreffende en efficiënte handhaving; overwegende dat de Commissie handhavingsmaatregelen moet nemen om alle uit het EU-recht voortvloeiende rechten en in het bijzonder de mensenrechten te garanderen; overwegende dat de doeltreffendheid en geloofwaardigheid van het EU-recht afhangen van de vraag of het EU-recht tastbare sociale, milieu- en economische voordelen voor alle burgers en regio's oplevert, waarbij wordt gegarandeerd dat bij de toepassing van de EU-regels niemand aan zijn lot wordt overgelaten; overwegende dat het beginsel van parlementaire controle op de activiteiten van de Commissie, met inbegrip van de door de Commissie uit te voeren controle op de toepassing van het EU-recht, van essentieel belang is om democratische verantwoording jegens de EU-burgers te waarborgen en het vertrouwen van het publiek in de EU-instellingen te vergroten;
- I. overwegende dat het aantal afgesloten inbreukzaken scherp is gedaald, van 1 030 in 2023 naar 535 in 2024; overwegende dat het aantal lopende zaken is toegenomen van 1 461 in 2023 tot 1 493 in 2024; overwegende dat het aantal nieuwe inbreukzaken is toegenomen van 528 in 2023 tot 567 in 2024; overwegende dat uit voorlopige cijfers voor 2025, die betrekking hebben op de periode van 1 januari tot en met 31 juli 2025, blijkt dat 345 zaken werden afgesloten en 1 559 zaken in behandeling waren; overwegende dat de gegevens onvolledig zijn, nog niet beschikbaar zijn of niet op de website van de Commissie vermeld staan; overwegende dat milieu zowel in 2023, 2024 als 2025 het beleidsterrein met de meeste lopende inbreukprocedures was; overwegende dat dit beleidsterrein in 2023 werd gevolgd door energie en vervoer; overwegende dat het in 2024 werd gevolgd door de beleidsterreinen justitie en consumentenzaken, en mobiliteit en vervoer; overwegende dat het in 2025 werd gevolgd door de beleidsterreinen justitie en consumentenzaken, en energie;
- J. overwegende dat er gevallen zijn van voortdurende schending van het EU-recht en systematische niet-uitvoering van uitspraken van het HvJ-EU door bepaalde lidstaten;

Controle op en handhaving van het EU-recht

1. neemt kennis van het verslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het EU-recht voor 2023;
2. betreurt dat de Commissie voor 2024 geen jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht heeft gepubliceerd en daarmee heeft gebroken met een praktijk die sinds 1983 en dus meer dan 40 jaar bestond; benadrukt dat een regelmatige, jaarlijkse controle op de toepassing van het EU-recht een essentieel instrument is dat de Commissie in staat stelt haar rol als hoedster van de Verdragen te vervullen, in

overeenstemming met artikel 17, lid 1, VEU, aangezien dit instrument een hulpmiddel is om te waarborgen en te controleren dat het EU-recht in alle lidstaten correct wordt toegepast en gehandhaafd en de vooruitgang op dit gebied op een transparante, voor iedereen toegankelijke wijze te volgen; is van mening dat het jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht een cruciaal instrument is om toezicht op de correcte omzetting en uitvoering van het EU-recht mogelijk te maken en het institutionele evenwicht waarin is voorzien in de Verdragen te waarborgen; benadrukt dat het Parlement voortdurend op de hoogte moet worden gehouden en rekent op deze verslaglegging, zowel in zijn hoedanigheid van medewetgever als voor de uitoefening, op grond van artikel 14, lid 1, VEU, van politieke controle op de Commissie om ervoor te zorgen dat zij haar prerogatieven adequaat uitoefent; benadrukt het belang van jaarlijkse controle op de toepassing van het EU-recht per land om schendingen van de grondrechten en van de rechtsstaat als gevolg van niet-naleving te voorkomen; verzoekt de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan de vrijheid van meningsuiting, mediapluriformiteit, gelijkheid en non-discriminatie, aangezien schending daarvan een rechtstreeks effect kan hebben op het vertrouwen van de burgers in de EU; is van mening dat transparante en toegankelijke verslaglegging helpt om burgers op de hoogte te houden van de uitvoering van het EU-recht en dat hierdoor de kans op misinformatie over de werking van de EU wordt verkleind; merkt met bezorgdheid op dat nationale grondwettelijke hoven en hooggerechtshoven in sommige lidstaten het gevestigde rechtsbeginsel van de voorrang van het EU-recht ondermijnen; benadrukt dat de Commissie bij dergelijke ontwikkelingen altijd snel moet reageren met handhavingsactiviteiten, waaronder inbreukprocedures;

3. wijst op de verschuiving die de Commissie maakt in de richting van een nieuwe rapporteringscyclus over de controle op de toepassing van het EU-recht waarbij elke commissaris een jaarlijks voortgangsverslag over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving opstelt en er een jaarlijks overzichtsverslag over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving wordt gepubliceerd; is ingenomen met het jaarlijks overzichtsverslag voor 2025 en de jaarlijkse voortgangsverslagen 2025 van de commissarissen, die betrekking hebben op de periode van 1 januari tot en met 31 juli 2025, als een waardevolle bron van feitelijke informatie over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het EU-recht in alle sectoren en lidstaten; merkt op dat de verslagen duidelijk gepresenteerd zijn; betreurt niettemin dat de analyse nog steeds te veel gericht is op verwezenlijkingen en dat aanhoudende problemen en systemische lacunes op het gebied van handhaving te weinig aandacht krijgen; merkt op dat ontoereikende vergelijkende gegevens en resultaatgerichte indicatoren een beperking vormen voor de beoordeling van de werkelijke vooruitgang in de loop van de tijd; benadrukt dat het jaarlijks overzichtsverslag meer moet zijn dan een beschrijving en een inhoudelijke, kritische beoordeling moet geven van de systemische uitdagingen en tekortkomingen bij de toepassing en handhaving van EU-wetgeving, waarbij duidelijk en op transparante wijze wordt vastgesteld welke tekortkomingen er zijn en welke stappen worden overwogen om deze aan te pakken; verzoekt de Commissie om in toekomstige overzichtsverslagen een coherente aanpak te volgen en ervoor te zorgen dat de hoofdstukken over vereenvoudiging bij wijze van tegenwicht gepaard gaan met een analyse van de uitvoering en handhaving; verzoekt de Commissie verder te gaan dan een formalistische, procedurele controle waarin uitsluitend aandacht wordt besteed aan de omzetting van richtlijnen; benadrukt dat bij de controle tot uiting moet komen of het EU-recht substantieel doeltreffend is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken;

verzoekt de Commissie de methodologie die bij de opstelling van de overzichtsverslagen wordt gebruikt bekend te maken om transparantie en effectieve parlementaire controle te waarborgen; beklemtoont het belang van goede samenwerking tussen de instellingen, met name via de blijvende gestructureerde dialoog tussen de Commissie en het Parlement, om volledige transparantie en toegankelijkheid te waarborgen en de geloofwaardigheid en het nut van de verslagen voor beleidsmakers en burgers te vergroten;

4. dringt aan op meer transparantie in de samenwerking tussen de Commissie, het Parlement en de Raad wat betreft de uitvoering en handhaving van het EU-recht, onder meer door middel van regelmatige gestructureerde dialogen, systematische gegevensuitwisseling en tijdige toezending van relevante documenten aan het Parlement, in overeenstemming met het Interinstitutioneel Akkoord over beter wetgeven;
5. betreurt het gebrek aan informatie over essentiële EU-beleidsprioriteiten in het door de Commissie gepubliceerde jaarverslag 2023 over de controle op de toepassing van het EU-recht en in haar overzichtsverslag over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving;
6. benadrukt dat er sterkere mechanismen vooraf moeten worden ingevoerd om ervoor te zorgen dat wetgevingsvoorstellen volledig in overeenstemming zijn met de in de Verdragen vastgelegde bevoegdheidsverdeling, zodat wordt voorkomen dat handelingen die na het doorlopen van de volledige gewone wetgevingsprocedure worden vastgesteld en door de lidstaten worden goedgekeurd, vervolgens geheel of gedeeltelijk nietig worden verklaard op grond van de rechtsgrondslag of de bevoegdheid; beklemtoont dat een verbeterde juridische controle in alle fasen van het wetgevingsproces van essentieel belang is om de stabiliteit, voorspelbaarheid en geloofwaardigheid van EU-wetgeving te waarborgen; benadrukt dat de Commissie systematische conformiteitscontroles moet inbouwen om te voorkomen dat er EU-wetgeving wordt vastgesteld op gebieden die buiten de bevoegdheid van de EU vallen, met name op gevoelige terreinen;
7. verzoekt de Commissie een jaarlijks transparantieverslag te publiceren dat specifiek betrekking heeft op de cyclus van controle, vereenvoudiging en handhaving en waarin zij details geeft over methodologische veranderingen, gegevensbronnen, problemen die zij heeft ondervonden en de raadpleging van belanghebbenden en nationale overheden;
8. neemt kennis van de in het overzichtsverslag van de Commissie voor 2025 en in de beschikbare sectorale voortgangsverslagen opgenomen verwijzingen naar de pre-inbreukdialogen (voorheen bekend als EU Pilot), de huidige werking ervan en de rol van deze dialogen om problemen in een vroeg stadium op te lossen voordat er een formele inbreukprocedure wordt ingeleid; is echter van mening dat die verwijzingen meer in detail moeten worden uitgewerkt;
9. benadrukt dat de door het Parlement ontvangen verzoekschriften een essentieel instrument zijn om tekortkomingen bij de uitvoering van het EU-recht in kaart te brengen, onder meer in geval van systematische of structurele inbreuken in de lidstaten; dringt er daarom bij de Commissie op aan de informatie en bevindingen uit verzoekschriften in aanmerking te nemen en te integreren in haar handhavings- en controleprocessen; verzoekt de Commissie met name om gedetailleerde statistische

gegevens te verstrekken over het aantal door haar opgevolgde verzoekschriften, waaronder verzoekschriften die hebben geleid tot nader onderzoek via EU Pilot-procedures of inbreukprocedures;

10. stelt bezorgd vast dat wetgevingsvoorstellen regelmatig niet vergezeld gaan van effectbeoordelingen, met name in het geval van wetgevingsvoorstellen die aanzienlijke gevolgen voor de grondrechten kunnen hebben; benadrukt dat effectbeoordelingen ten goede komen aan de kwaliteit van EU-wetgeving en bijgevolg de uitvoering ervan vergemakkelijken en de transparantie en verantwoordingsplicht van de EU-instellingen versterken; benadrukt dat het belangrijk is relevante belanghebbenden en maatschappelijke organisaties te raadplegen bij het opstellen van effectbeoordelingen;
11. beveelt de Commissie aan belanghebbenden, maatschappelijke organisaties en onafhankelijke deskundigen uitgebreid te betrekken bij haar controle op de uitvoering van het EU-recht en daarbij ten volle gebruik te maken van hun expertise en kennis over de lokale uitvoering;
12. herhaalt dat eerbiediging van de rechtsstaat een fundamentele voorwaarde is voor de doeltreffende uitvoering en uniforme toepassing van het EU-recht in alle lidstaten, en erkent de essentiële rol van rechtshandhaving bij de bescherming van de grondrechten; benadrukt dat een correcte en uniforme toepassing van het EU-recht op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht van essentieel belang is om de grondrechten, het wederzijdse vertrouwen en de rechtsstaat in de hele EU te waarborgen; neemt met bezorgdheid kennis van de aanhoudende tekortkomingen bij de omzetting en uitvoering van belangrijke rechtsinstrumenten; spreekt zijn krachtige steun uit voor het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat en verzoekt de Commissie dit mechanisme consistent en op objectieve en transparante wijze toe te passen; benadrukt dat er dringend behoefte is aan verscherpte controle van de naleving door de lidstaten van de fundamentele waarden van de EU, te weten de rechtsstaat, democratie en eerbiediging van de mensenrechten, zoals verankerd in artikel 2 VEU; beklemtoont dat het in artikel 7 VEU verankerde mechanisme een essentieel handavingsinstrument is in geval van een duidelijk risico op een ernstige schending; benadrukt dat eerbiediging van de rechtsstaat niet alleen de lidstaten aangaat, maar ook de EU-instellingen, die verantwoording moeten afleggen voor naleving van de Verdragen;
13. is ingenomen met de inspanningen van de Commissie om Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht⁶ en de digitaledienstenverordening⁷ te handhaven, teneinde te zorgen voor robuuste juridische en institutionele bescherming tegen haatzaaiende uitlatingen, discriminatie en geweld, zowel in fysieke als in digitale omgevingen;
14. pleit voor intensievere grensoverschrijdende samenwerking tussen justitiële en rechtshandavingsinstanties om ernstige criminaliteit, corruptie en terrorisme doeltreffend te bestrijden; steunt de verdere digitalisering van justitiële instrumenten,

⁶ PB L 328 van 6.12.2008, blz. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj.

⁷ Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitaledienstenverordening) (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

waaronder de volledige uitrol van e-Evidence en e-Codex; beklemtoont dat het belangrijk is de rol en de operationele capaciteit van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) te versterken;

15. benadrukt dat de Commissie bij de handhaving van bepalingen ter bescherming van de grondrechten uit hoofde van het Handvest van de grondrechten, die overeenkomen met de rechten die worden gewaarborgd door het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, terdege rekening moet houden met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens;
16. onderschrijft de strategische aanbevelingen die worden gedaan in het rapport-Draghi en het rapport-Letta en benadrukt het belang van deze aanbevelingen voor de versterking van de uitvoeringscapaciteit van de EU, de modernisering van de eengemaakte markt en het waarborgen van een samenhangendere en resultaatgerichte governance van het EU-recht op alle beleidsterreinen;

Inbreukprocedures

17. uit zijn ernstige bezorgdheid over de terughoudendheid van de Commissie om inbreukprocedures bij het HvJ-EU in te leiden, zelfs in gevallen waarin sprake is van duidelijke en aanhoudende inbreuken op het EU-recht; dringt er bij de Commissie, als hoedster van de Verdragen, op aan alle haar ter beschikking staande handhavingsinstrumenten ten volle te benutten en niet terug te schrikken voor gerechtelijke procedures als essentieel handhavingsinstrument om naleving te waarborgen en de autoriteit van het EU-recht hoog te houden; betreurt dat de inleiding van inbreukprocedures selectief blijft, aangezien de Commissie de aanpak hanteert om prioriteit te geven aan inbreuken die volgens haar zeer aanzienlijke gevolgen hebben voor de openbare en zakelijke belangen⁸, en stelt bezorgd vast dat mogelijke inbreuken op het EU-recht niet systematisch worden gevolgd door handhavingsmaatregelen; benadrukt het belang van doeltreffende controle en preventieve maatregelen om ervoor te zorgen dat burgers niet opdraaien voor de kosten van een onvolledige omzetting of onjuiste toepassing van het EU-recht door de lidstaten;
18. uit kritiek op het gebrek aan transparantie over de criteria die de Commissie hanteert om bepaalde handhavingsmaatregelen voorrang te geven boven andere; verzoekt de Commissie te zorgen voor de vaststelling en bekendmaking van transparante, objectieve criteria die worden toegepast op inbreukzaken, met name voor de selectie en prioritering van zaken waarin sprake is van ernstige of systemische schendingen van de grondrechten, de beginselen van de rechtsstaat of de internemarktregels; benadrukt dat het hele proces transparanter moet worden, met inbegrip van de toegang van het publiek tot informatie over de status, aard en reikwijdte van lopende procedures, over de resultaten van procedures en over de ontvangen en in aanmerking genomen inbreng van het publiek, met name in de beginfase van inbreukprocedures; verzoekt de Commissie proactief en doorlopend verslag uit te brengen over gevallen waarin zij heeft opgetreden naar aanleiding van een vermoedelijke ernstige inbreuk en over gevallen waarin zij heeft besloten niet op te treden;

⁸ Mededeling van de Commissie van 11 februari 2025 getiteld “Een eenvoudiger en sneller Europa: mededeling over uitvoering en vereenvoudiging” ([COM\(2025\)0047](#)).

19. betreurt dat er voor niet-naleving van uitspraken van het HvJ-EU vaak geen inbreukprocedures worden ingeleid; verzoekt de Commissie consequent een dergelijke procedure in te leiden wanneer een uitspraak van het HvJ-EU niet wordt uitgevoerd, onder meer door te verzoeken om een forfaitaire boete of dwangsom, met name in geval van systemische inbreuken op het EU-recht of herhaalde niet-naleving van uitspraken van het HvJ-EU door de betrokken lidstaat;
20. benadrukt dat door burgers, rechtsbeoefenaars of maatschappelijke organisaties ingediende klachten over vermeende inbreuken op het EU-recht door lidstaten een belangrijke bron van informatie zijn met betrekking tot de handhaving van het EU-recht; dringt er bij de Commissie op aan de bij haar ingediende klachten op passende wijze op te volgen, onder meer door in voorkomend geval tijdig inbreukprocedures in te leiden of de indiener duidelijk te informeren over de redenen waarom er geen inbreukprocedure wordt ingeleid; beklemtoont bovendien het belang van andere kanalen waarlangs burgers melding kunnen maken van wanbeheer door een EU-instelling of van fraude, en wijst op de noodzaak om de financiële en personele middelen van de Europese Ombudsman en van het Europees Bureau voor fraudebestrijding te verhogen en het mechanisme voor het indienen van een verzoekschrift bij het Europees Parlement doeltreffender te maken;
21. merkt met bezorgdheid op dat de toepassing van de prejudiciële procedure in bepaalde lidstaten in het gedrang komt, met inbegrip van de bevoegdheden van rechters om een verzoek om een prejudiciële beslissing in te dienen; benadrukt dat dergelijke belemmeringen de correcte uitvoering van het EU-recht in die lidstaten ondermijnen; dringt er bij de Commissie op aan ten volle gebruik te maken van de relevante instrumenten om te zorgen voor volledige naleving van de prejudiciële procedure;
22. dringt er bij de Commissie op aan effectief gebruik te maken van de precontentieuze fase en hierbij het doel voor ogen te houden dat lidstaten zo snel mogelijk moeten voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het EU-recht; dringt er bij de Commissie op aan een tijdslimiet in te voeren voor de pre-inbreukdialog, voorheen bekend als de EU Pilot-procedure, om te komen tot een snelle oplossing en handhaving; beveelt aan meer gedetailleerde en toegankelijke informatie te verstrekken over deze informele dialogen, met inbegrip van de verwachte termijnen en uitkomsten, om te zorgen voor verantwoordingsplicht en een tijdige oplossing;

Uitvoering van het EU-recht

23. spoort de Commissie en de lidstaten aan om de gestructureerde samenwerking en de mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing te versterken, zodat problemen bij de omzetting of uitvoering kunnen worden gedetecteerd voordat formele inbreukprocedures noodzakelijk worden; dringt er bij de lidstaten op aan zich strikt te houden aan de omzettingstermijnen, de richtsnoeren van de Commissie te volgen, zich actief en volledig in te zetten bij uitvoeringsdialogen en de Commissie tijdig op de hoogte te brengen van mogelijke belemmeringen en problemen bij de omzetting en uitvoering, om vertragingen, fouten en mogelijke sancties te voorkomen; dringt aan op verdere steun voor de opbouw van de administratieve en technische capaciteit van de lidstaten in dit verband; betreurt dat sommige lidstaten problemen bij de omzetting en/of uitvoering ofwel te laat melden ofwel helemaal niet melden, wat leidt tot vertragingen

die negatieve gevolgen hebben voor burgers en bedrijven in de EU; herinnert eraan dat de lidstaten via de Raad als medewetgever aan de wetgevingsprocedure deelnemen; benadrukt dat het gebrek aan handhaving van het EU-recht schadelijk is voor het beeld dat burgers hebben van de EU en haar vermogen om resultaten te behalen;

24. is ingenomen met de introductie van uitvoeringsdialogen als nieuw instrument om de naleving van het EU-recht door de lidstaten te ondersteunen; benadrukt het belang van een duidelijk, transparant en inclusief proces voor het aanwijzen, selecteren en betrekken van belanghebbenden bij deze dialogen in alle EU-lidstaten; merkt met bezorgdheid op dat de deelname van regionale en lokale overheden aan de uitvoeringsdialogen beperkt blijft; benadrukt dat betekenisvolle participatie van belanghebbenden van essentieel belang is om de kwaliteit, legitimiteit en doeltreffendheid van uitvoeringsinspanningen te verbeteren;
25. merkt op dat de gemiddelde vertraging bij de omzetting van richtlijnen betreffende de eengemaakte markt in de EU volgens het scorebord van de eengemaakte markt momenteel 11,9 maanden bedraagt, wat betekent dat de lidstaten gemiddeld bijna een jaar langer dan de voorgeschreven termijn nodig hebben om EU-richtlijnen in hun nationale recht om te zetten;
26. stelt bezorgd vast dat veel Europese wetgevingshandelingen verwijzingen bevatten naar technische normen en gedelegeerde of uitvoeringshandelingen die zich nog in de ontwerpfasen bevinden op het moment van vaststelling van de basishandelingen, wat het voor de lidstaten moeilijk maakt om deze handelingen binnen de voorgeschreven termijn volledig om te zetten;
27. neemt met bezorgdheid kennis van de beperkingen van het nieuwe uitvoeringsplatform Europa dat in april 2025 is ingevoerd en bedoeld is als centraal verzamelpunt voor informatie over de handavingsmaatregelen van de Commissie, inbreukzaken, de omzetting van richtlijnen en pre-inbreukdialogen, voorheen bekend als de EU Pilot-procedure; wijst erop dat het platform weliswaar potentieel heeft, maar voornamelijk bestaat uit gegevenstabellen en moet worden verbeterd om op transparante wijze essentiële informatie te bieden over lopende of afgesloten procedures en om uitgebreide kwalitatieve analyses van de gepresenteerde gegevens te verstrekken; merkt op dat de informatie op het platform voornamelijk door de lidstaten wordt aangeleverd en een algemeen overzicht biedt van de nationale uitvoeringsinspanningen; betreurt dat de structuur van het platform niet per rechtshandeling is ingedeeld, hoewel dit meer inzicht zou bieden in het stadium van uitvoering, de daarmee samenhangende uitdagingen en de uitdagingen waarmee de lidstaten worden geconfronteerd bij de uitvoering van wetgevingshandelingen; is van mening dat de ontwikkeling van een dergelijke analytische benadering de transparantie aanzienlijk zou vergroten en een meer empirisch onderbouwde beoordeling van de uitvoering in de hele EU zou vergemakkelijken; verzoekt de Commissie de efficiëntie van het platform en de inhoud ervan te verbeteren, zodat het op transparante en eenvoudig toegankelijke wijze kan worden gebruikt voor verschillende functies, met inbegrip van het maken van vergelijkingen en het trekken van conclusies in bepaalde gevallen, en het een bruikbaar instrument wordt voor wetgevers, beoefenaars van juridische beroepen en burgers die inzicht willen krijgen in de wijze waarop het EU-recht in de praktijk wordt gehandhaafd;

28. benadrukt dat de transparante en tijdige publicatie van gegevens over omzetting en inbreukzaken van essentieel belang is voor de verantwoordingsplicht en voor het vertrouwen van het publiek; verzoekt de Commissie deze gegevens in een open en gebruiksvriendelijk formaat toegankelijk te maken en vergelijkingen tussen lidstaten en beleidsterreinen mogelijk te maken; verzoekt de Commissie te zorgen voor de noodzakelijke transparantie met betrekking tot alle instrumenten en databanken die worden gebruikt bij de controle op de toepassing van het EU-recht, onder meer door nota's over de methoden, criteria voor gegevensverzameling en toelichtingen bij indicatoren openbaar beschikbaar te maken; benadrukt dat transparantie van essentieel belang is voor een betekenisvolle controle door burgers, onderzoekers en EU-instellingen;
29. beklemtoont dat burgers en bedrijven meer transparantie moeten krijgen over de rechten die zij op grond van het EU-recht genieten en de mechanismen waarover zij beschikken in geval van schending van die rechten; verzoekt de Commissie en de lidstaten de zichtbaarheid en toegankelijkheid van klachtenprocedures te verbeteren, onder meer door middel van gemoderniseerde digitale hulpmiddelen en meertalige informatieportalen;
30. dringt er bij de Commissie op aan de wijze waarop zij de toepassing van verordeningen controleert te versterken en te moderniseren, gezien het toenemende belang van verordeningen als belangrijkste wetgevingsinstrument van de EU; wijst op de uitdagingen in verband met de toepassing van verordeningen, zoals blijkt uit de lacunes in de door de Commissie verstrekte gegevens, met name wat volledigheid, toegankelijkheid en consistentie betreft; verzoekt de Commissie verslag uit te brengen over de wijze waarop haar controleactiviteiten en -praktijken zijn afgestemd op de toepassing van verordeningen en op de desbetreffende aanbevelingen in haar inventarisatieverslag over de werkmethoden van de Commissie voor de controle op de toepassing van het EU-recht;
31. beveelt aan met meer terughoudendheid en in beperktere mate gebruik te maken van wetgeving van niveau 2, met name gedelegeerde en uitvoeringshandelingen, respectievelijk door niet-essentiële elementen van wetgeving te specificeren of door het toepassingsgebied ervan te beperken tot louter technische aangelegenheden die noodzakelijk zijn voor de toepassing van wetgeving van niveau 1; benadrukt dat handelingen van niveau 2 moeten worden onderworpen aan transparante procedures, duidelijke termijnen moeten omvatten, voldoende tijd moeten bieden voor betekenisvolle en doeltreffende controle door de medewetgevers en met voldoende doorlooptijd moeten worden bekendgemaakt zodat belanghebbenden zich kunnen voorbereiden op naleving ervan, en dat dergelijke maatregelen, waar haalbaar, vóór of gelijktijdig met de inwerkingtreding van de wetgeving van niveau 1 beschikbaar moeten worden gesteld om rechtszekerheid en uitvoerbaarheid te waarborgen;
32. benadrukt de fundamentele rol van de gerechtelijke autoriteiten van de lidstaten en de EU bij het opbouwen van een solide rechtspraak, zodat in de hele EU-samenleving en op de hele EU-markt rechtszekerheid wordt gehandhaafd; benadrukt in dit verband hoe belangrijk het is de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te beschermen en gerechtelijke autoriteiten robuuste financiële en personele middelen toe te wijzen;

33. wijst erop dat voor omzetting in bepaalde lidstaten met een federale of regionale structuur mogelijk complexe wetgevingsprocedures gelden waarbij meerdere bestuursniveaus betrokken zijn;
34. beklemtoont het belang van intensievere grensoverschrijdende samenwerking tussen gerechtelijke en rechtshandhavingsautoriteiten om zware criminaliteit, corruptie en terrorisme doeltreffend te bestrijden, met name door de rol en operationele capaciteit van het EOM te versterken;
35. steunt de verdere digitalisering van justitiële instrumenten, met name in grensoverschrijdende procedures, zoals de systemen e-Evidence en e-Codex, met als doel de gerechtelijke besluitvorming op een betrouwbare manier te versnellen;

Vereenvoudiging

36. benadrukt dat vereenvoudiging van het EU-recht niet mag worden verward met deregulering; benadrukt dat de vereenvoudigingsinspanningen van de Commissie, waarbij verschillende rechtshandelingen worden gebundeld, in geen geval automatisch mogen zijn en waar nodig moeten worden onderworpen aan grondige effectbeoordelingen en de betekenisvolle raadpleging van belanghebbenden; benadrukt dat het stroomlijnen van juridische teksten en procedures kan bijdragen tot meer duidelijkheid, rechtszekerheid en administratieve efficiëntie; herhaalt dat hoogwaardige, duidelijke en coherente EU-wetgeving een essentiële voorwaarde is voor een doeltreffende, correcte en uniforme omzetting door de lidstaten waarbij de essentiële beleidsdoelstellingen en beschermingen behouden blijven; benadrukt dat bij vereenvoudiging moet worden gestreefd naar vermindering van de technische complexiteit, het wegwerken van overlappende regels, het harmoniseren van definities en procedures in handelingen die betrekking hebben op aanverwante gebieden en het waarborgen van een technisch haalbare toepassing in het nationale recht; wijst op het belang van samenhang tussen wetgevingsinstrumenten om overlappingsen en tegenstrijdigheden te voorkomen die de complexiteit vergroten en een doeltreffende uitvoering belemmeren; benadrukt dat een vermindering van de administratieve lasten onlosmakelijk verbonden is met het waarborgen van toegankelijkheid, hetgeen op doeltreffende wijze kan worden bereikt met behulp van goed ontworpen digitale hulpmiddelen die eenvoudig en inclusief zijn voor alle gebruikers;
37. merkt op dat 59 van de 130 gewone wetgevingsprocedures in 2023 zijn bekendgemaakt zonder effectbeoordeling, tegenover 26 van de 31 gewone wetgevingsprocedures in 2024; stelt bovendien met bezorgdheid vast dat de Commissie tussen 1 december 2024 en 26 september 2025 in totaal 80 gewone wetgevingsprocedures heeft bekendgemaakt waarvan er slechts 18 vergezeld gingen van in totaal 12 effectbeoordelingen; dringt erop aan dat voor alle handelingen een effectbeoordeling wordt uitgevoerd; betreurt dat dit in het verleden niet is gebeurd voor verschillende politiek gevoelige voorstellen;
38. erkent de doelstellingen met betrekking tot de vermindering van lasten die de Commissie in haar werkprogramma 2025 heeft opgenomen; is ingenomen met de plannen van de Commissie om EU-wetgeving aan stresstests en realitychecks te onderwerpen om ervoor te zorgen dat de beleidsdoelstellingen daadwerkelijke resultaten opleveren; herinnert in dit verband aan het belang van een systematische evaluatie van

wetgeving met het oog op empirisch onderbouwde beleidsvorming, overeenkomstig de toolbox voor betere regelgeving van de Commissie; roept ertoe op een commissaris aan te wijzen en te voorzien van de nodige bevoegdheden, middelen en analyse-instrumenten om deze inspanningen aan te sturen en ervoor te zorgen dat alle wetgevingshandelingen evenredig, uitvoerbaar en geschikt voor het beoogde doel zijn;

39. beklemtoont dat bepaalde wetgevingshandelingen nooit zijn toegepast; verzoekt de Commissie dergelijke gevallen regelmatig te controleren, de redenen voor het uitblijven van toepassing te onderzoeken, te beslissen of deze handelingen moeten worden vereenvoudigd en te komen met voorstellen tot wijziging ervan;
40. herinnert eraan dat de vaststelling van EU-wetgeving gebaseerd is op een interinstitutioneel evenwicht tussen de medewetgevers en een gezamenlijke verbintenis tot transparante samenwerking gedurende de gehele wetgevingscyclus; merkt op dat dit tot uiting moet komen bij de vaststelling of evaluatie van meerjarige prioriteiten en in de jaarlijkse gezamenlijke verklaring over de jaarlijkse interinstitutionele prioriteiten; uit scherpe kritiek op de recente praktijk van de Commissie om wetgevingsvoorstellen in te trekken zonder hiervoor gegronde redenen aan te voeren, met name wanneer er al dialoogonderhandelingen aan de gang zijn, aangezien dergelijke acties de geloofwaardigheid van de interinstitutionele samenwerking aantasten en de democratische verantwoordingsplicht ondermijnen; brengt in herinnering dat elk voornemen van de Commissie om hangende wetgevingshandelingen in te trekken, zoals aangekondigd in haar jaarlijkse werkprogramma's, naar behoren moet worden gemotiveerd en onderbouwd en gepaard moet gaan met passende raadpleging van de medewetgevers van de EU; merkt op dat het ontbreken van passende raadpleging de evenwichtige uitoefening van de prerogatieven van de EU-instellingen in gevaar brengt, rechtsonzekerheid creëert voor bedrijven en het vertrouwen van de gewone burger in het EU-wetgevingsproces aantast; verzoekt de Commissie daarom het Europees Parlement en de Raad in een vroeg stadium en tijdens de volledige intrekkingprocedure ten volle bij dit proces te betrekken en vóór elke eventuele intrekking grondige, empirisch onderbouwde effectbeoordelingen uit te voeren waarbij de kosten en baten op alomvattende wijze in kaart worden gebracht, met inbegrip van de kosten van niet-naleving en niet-handelen;
41. beveelt de Commissie aan wetgeving voor te stellen om minimumnormen voor administratieve procedures in de lidstaten te codificeren, in overeenstemming met de resolutie van het Europees Parlement van 22 november 2023 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende digitalisering en bestuursrecht; benadrukt dat dergelijke wetgeving eerlijkheid, transparantie en digitalisering in het openbaar bestuur van de EU moet bevorderen, met inbegrip van waarborgen voor een verantwoord gebruik van AI bij besluitvorming;
42. roept ertoe op de administratieve verplichtingen voor begunstigden van EU-middelen aanzienlijk te vereenvoudigen om te zorgen voor een correct en doeltreffend gebruik van die EU-middelen, met name door meer gebruik te maken van modellen voor een op resultaten gebaseerde rapportage, overlappingen in auditprocedures te beperken en een duidelijk juridisch onderscheid te maken tussen onopzettelijke fouten en opzettelijke fraude; betreurt dat eind 2023 slechts ongeveer een derde van het totale bedrag van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) aan de lidstaten was uitbetaald, terwijl zeven

lidstaten eind 2023 nog geen middelen hadden ontvangen voor de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen van het RRF, omdat de regeringen de overeengekomen mijlpalen niet hadden gehaald⁹; benadrukt dat buitensporige administratieve lasten, alsook problemen in verband met administratieve capaciteit en complexe regels op nationaal niveau, de toegang tot EU-financiering en de geloofwaardigheid van EU-steunmaatregelen ondermijnen;

43. verzoekt de Commissie met klem na te gaan of het haalbaar is bestaande en toekomstige digitale wetgeving, met inbegrip van cyberbeveiligingskaders, samen te voegen tot één samenhangend digitaal rulebook; beveelt aan in een dergelijk instrument geharmoniseerde definities, uniforme rapportageverplichtingen en duidelijke richtsnoeren voor zowel publieke als private actoren op te nemen om de juridische samenhang en naleving in de hele digitale eengemaakte markt te verbeteren;

Sectorspecifieke elementen

44. merkt op het gebied van handel op dat het bij uitstel van de toepassingsdatum van wetgevingshandelingen van het grootste belang is duidelijke toepassingsdata vast te stellen; herinnert eraan dat de richtsnoeren van de Commissie die nodig zijn voor een doeltreffende en uniforme uitvoering van deze handelingen voor duidelijkheid en rechtszekerheid moeten zorgen en de essentie en het doel van de basishandeling niet mogen ondermijnen; betreurt in dit verband ten eerste de negatieve gevolgen voor marktdeelnemers en internationale partners van de EU wanneer in het kader van EU-wetgeving en internationale overeenkomsten waarbij de EU partij is sprake is van herhaalde vertragingen en een gebrek aan duidelijkheid over de toepassingsdata en de periodes van geleidelijke invoering, hetgeen ook de geloofwaardigheid van de EU op het wereldtoneel aantast;
45. is op het gebied van werkgelegenheid ingenomen met het arrest van het HvJ-EU¹⁰ waarin de geldigheid van de richtlijn betreffende toereikende minimumlonen¹¹ grotendeels werd bevestigd; verzoekt de lidstaten die de richtlijn binnen de voorgeschreven termijn nog niet in hun nationale rechtstelsel hebben omgezet dit onverwijld te doen; dringt er bij de Commissie op aan de vinger aan de pols te houden en alle nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de volledige en tijdige omzetting en doeltreffende uitvoering van de richtlijn; steunt de Commissie bij het aangaan van pre-inbreukdialogen op het gebied van veiligheid en gezondheid op het werk, die gericht zijn op het faciliteren van nationale wetswijzigingen ter versterking en harmonisering van minimumniveaus van bescherming voor werknemers, waardoor de rechten van werknemers worden gewaarborgd en wordt bijgedragen tot een gelijk speelveld in de hele EU; betreurt dat verschillende lidstaten bepaalde richtlijnen slechts gedeeltelijk in nationaal recht hebben omgezet;

⁹ Europese Rekenkamer, Speciaal verslag 13/2024: “Absorptie van middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit – Vooruitgang vertraagd en nog steeds risico’s voor de verwezenlijking van maatregelen en dus van de RRF-doelstellingen”, Publicatiebureau van de Europese Unie, 2024.

¹⁰ Arrest van het Hof van Justitie van 11 november 2025 in zaak C-19/23, Denemarken/Parlement en Raad, ECLI:EU:C:2025:865.

¹¹ Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie (PB L 275 van 25.10.2022, blz. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>).

46. is op het gebied van milieu ingenomen met de evaluatie van de uitvoering van het milieubeleid (EIR); verzoekt de Commissie om per lidstaat en per beleidsterrein een jaarlijks uitvoeringsdashboard te publiceren met machineleesbare, vergelijkbare indicatoren en metagegevens over de status van zaken, waarin datasets van het Europees Milieuagentschap en het Europees Agentschap voor chemische stoffen worden geïntegreerd en die trendanalyses en benchmarking mogelijk maken; merkt op dat volgens de EIR 2025 de kosten van niet-uitvoering van de EU-milieuwetgeving 180 miljard EUR per jaar bedragen, terwijl voor het dichten van de uitvoeringskloof 122 miljard EUR per jaar nodig zou zijn, waaruit blijkt dat een doeltreffende uitvoering een goede investering is in plaats van een kostenpost; benadrukt dat er volgens de stand van zaken op 2 april 2025 in totaal 309 inbreukprocedures op het gebied van milieuwetgeving liepen, waarvan 45 % betrekking had op verontreiniging en water, 24 % op afvalbeheer, 24 % op natuur en biodiversiteit en 7 % op governance; verzoekt de lidstaten hun administratieve capaciteit voor vergunningverlening, inspecties en controles te versterken, digitale vergunningverlenings- en handhavingsinstrumenten in te voeren en te zorgen voor open milieugegevens met het oog op empirisch onderbouwde beleidsvorming en maatschappelijk toezicht; merkt met bezorgdheid op dat de wildgroei en opeenstapeling van uitvoerings- en gedelegeerde handelingen ten koste kunnen gaan van juridische duidelijkheid en een tijdige naleving door overheden en ambtsdragers kunnen ondermijnen; beklemtoont dat vereenvoudiging meer duidelijkheid en zekerheid moet brengen zonder te leiden tot een verlaging van milieubeschermingsnormen; verzoekt de Commissie vereenvoudigingsinitiatieven vergezeld te laten gaan van effectbeoordelingen met betrekking tot de naleving en richtsnoeren voor beroepsbeoefenaars; dringt erop aan de EU-financiering af te stemmen op de uitvoeringsprioriteiten door steun te reserveren voor het dichten van in het EIR vastgestelde lacunes bij de naleving van milieuwetgeving en door voor het milieu schadelijke subsidies geleidelijk af te schaffen; verzoekt de Commissie evenredige, gerichte voorwaarden te overwegen indien EU-doelstellingen worden ondergraven door aanhoudende niet-naleving;
47. stelt tevreden vast dat de Commissie pre-inbreukdialogen met lidstaten is gestart, met name met de lidstaten die de bijgewerkte ontwerpen van nationale energie- en klimaatplannen voor 2021-2030 niet op tijd hebben ingediend, maar betreurt dat er geen gedetailleerde tijdschema's voor naleving en follow-up door de lidstaten zijn; benadrukt dat het belangrijk is de uitvoering van de EU-klimaat- en milieuwetgeving, met inbegrip van het Fit for 55-pakket en de Europese Green Deal, te stroomlijnen; dringt aan op geïntegreerde monitoring, betere handhavingsmechanismen en nauwere afstemming tussen de klimaatdoelstellingen van de EU en de nationale strategieën om ervoor te zorgen dat de milieuverplichtingen van de EU tijdig en op coherente wijze worden vervuld;
48. wijst erop dat de tijdige en doeltreffende uitvoering van onlangs aangenomen wetgeving, waaronder de herschikte energie-efficiëntierichtlijn¹², de richtlijn hernieuwbare energie¹³, het pakket over de opzet van de elektriciteitsmarkt en de

¹² Richtlijn (EU) 2023/1791 van het Europees Parlement en de Raad van 13 september 2023 betreffende energie-efficiëntie en tot wijziging van Verordening (EU) 2023/955 (PB L 231 van 20.9.2023, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj>).

¹³ Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie

richtlijn energieprestatie van gebouwen¹⁴, van essentieel belang is voor de verwezenlijking van de klimaat- en energiedoelstellingen van de EU voor 2030 en voor de voltooiing van een volledig geïntegreerde en onderling verbonden energie-unie overeenkomstig Verordening (EU) 2022/869 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur¹⁵, met inbegrip van de komende herziening daarvan, en Verordening (EU) 2018/1999 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie¹⁶; benadrukt dat hardnekkige belemmeringen zoals langdurige en complexe administratieve procedures, onvoldoende digitalisering, een gebrek aan administratieve capaciteit bij vergunningverlenende en regelgevende instanties, en inconsistente of vertraagde omzetting door de lidstaten de uniforme toepassing van de energiewetgeving van de EU blijven belemmeren, de modernisering van energie-infrastructuur en interconnecties vertragen en de doeltreffende werking van de interne energiemarkt in de weg staan;

49. betreurt dat handhaving op het gebied van energie nog steeds een aanzienlijk percentage van de inbreukprocedures vertegenwoordigt, voornamelijk als gevolg van een onvolledige of onjuiste omzetting van EU-wetgeving; benadrukt dat tekortkomingen bij de uitvoering van bepalingen met betrekking tot energie-infrastructuur en interconnecties uit hoofde van Verordening (EU) 2022/869 en Verordening (EU) 2018/1999 de integratie van de nationale energiesystemen verder vertragen en de verwezenlijking van de energie- en klimaatdoelstellingen van de EU ondermijnen; verzoekt de Commissie te zorgen voor een coherenter aanpak tussen inbreukprocedures, monitoring in het kader van Verordening (EU) 2018/1999 en technische ondersteuning via het instrument voor technische ondersteuning om gevallen van niet-naleving als gevolg van onvoldoende administratieve capaciteit of een gebrek aan juridische duidelijkheid aan te pakken; spoort de Commissie aan voorrang te verlenen aan handhavings- en begeleidingsmaatregelen ter bevordering van de tijdige voltooiing van projecten van gemeenschappelijk belang en andere grensoverschrijdende infrastructuur die van essentieel belang is voor de voltooiing van de interne energiemarkt en de energie-unie;
50. dringt er bij de lidstaten op aan Kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad en de digitaal dienstenverordening volledig en correct om te zetten en uit te voeren, en verzoekt de Commissie om in gevallen van systemische niet-naleving inbreukprocedures te blijven inleiden; is met name ingenomen met de oprichting van

uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad (PB L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

¹⁴ Richtlijn (EU) 2024/1275 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj>).

¹⁵ Verordening (EU) 2022/869 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2022 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 en (EU) 2019/943, en Richtlijnen 2009/73/EG en (EU) 2019/944, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 347/2013 (PB L 152 van 3.6.2022, blz. 45, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

¹⁶ Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 663/2009 en (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU en 2013/30/EU van het Europees Parlement en de Raad, Richtlijnen 2009/119/EG en (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

een nieuwe eenheid binnen de Commissie voor de uitvoering en handhaving van de digitaledienstenverordening, waardoor concrete maatregelen kunnen worden genomen tegen zeer grote platforms die zich niet aan de verordening houden en kan worden gezorgd voor een passende follow-up van de samenwerking tussen de Commissie en de nationale digitaledienstencoördinatoren;

51. benadrukt op het gebied van landbouw dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) met 31 % van de totale uitgaven voor de periode 2021-2027 het grootste aandeel in de EU-begroting vertegenwoordigt; benadrukt dat een doeltreffende uitvoering en handhaving van de EU-wetgeving en de controlesystemen van het GLB op zowel EU- als nationaal niveau van cruciaal belang zijn om de financiële belangen van de EU en haar burgers doeltreffend te beschermen tegen misbruik van EU-middelen, wat nadelige gevolgen zou kunnen hebben voor landbouwers en het imago van het GLB bij het publiek kan schaden; merkt op dat in bepaalde lidstaten landroof en misbruik van subsidies hebben plaatsgevonden als gevolg van schendingen van het EU-recht, corruptie of de betrokkenheid van de georganiseerde misdaad; benadrukt dat een correcte uitvoering van het EU-recht, in combinatie met doeltreffende monitoring- en controlematregelen, nodig is om dergelijk misbruik te bestrijden; wijst in dit verband op het gebrek aan transparantie en toegang van het publiek wat gegevens over de verdeling van landbouwsubsidies betreft; stelt bezorgd vast dat de justitiële samenwerking, ondanks de vaststelling van talrijke rechtsinstrumenten voor de ontneming van vermogensbestanddelen, nog steeds wordt gehinderd door aanzienlijke verschillen tussen de nationale rechtsstelsels en het ontbreken van geharmoniseerde regelgeving; benadrukt dat het Financieel Reglement van de EU¹⁷, en met name artikel 61, in alle lidstaten moet worden nageleefd en uitgevoerd en moet worden toegepast op alle betalingen van EU-middelen, met inbegrip van rechtstreekse betalingen voor landbouw;
52. wijst erop dat op het gebied van audiovisueel en mediabeleid en cultuur moet worden gezorgd voor een tijdige en doeltreffende uitvoering van regelgevingsinstrumenten, met name de Europese verordening mediavrijheid¹⁸, om een duurzaam, pluriform en veerkrachtig media-ecosysteem tot stand te brengen dat in staat is desinformatie tegen te gaan; benadrukt dat de uitvoering van financiële instrumenten in het kader van hun jaarlijkse programmeringsperioden moet voldoen aan de criteria van Verordening (EU) 2021/818¹⁹, met name wat betreft het programma Creatief Europa (2021-2027), dat als voornaamste opdracht heeft de culturele sector te ondersteunen en de onafhankelijkheid en artistieke vrijheid van scheppende kunstenaars te waarborgen; verzoekt de Commissie een uitgebreide en evenwichtige evaluatie uit te voeren van de

¹⁷ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

¹⁸ Verordening (EU) 2024/1083 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijk kader voor mediadiensten op de interne markt en tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU (Europese verordening mediavrijheid) (PB L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

¹⁹ Verordening (EU) 2021/818 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2021 tot vaststelling van het programma Creatief Europa (2021-2027) en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1295/2013 (PB L 189 van 28.5.2021, blz. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/818/oj>).

richtlijn audiovisuele mediadiensten²⁰, als belangrijkste instrument voor de regulering van audiovisuele en media-inhoud in de EU;

53. verzoekt de Commissie de uniforme toepassing en doeltreffende handhaving van de internemarktregels in alle sectoren te waarborgen; spreekt zijn ernstige bezorgdheid uit over dwingende buy-outpraktijken die worden opgelegd aan Europese makers, met name op grond van contracten op basis van buitenlandse wetten en rechtsgebieden waarmee de EU-normen inzake passende en evenredige vergoeding kunnen worden omzeild; dringt er bij de Commissie op aan een specifiek wetgevingsvoorstel in te dienen tot vaststelling van waarborgen om dergelijke omzeiling te voorkomen en ervoor te zorgen dat Europese makers zich daadwerkelijk kunnen beroepen op hun rechten uit hoofde van het EU-recht en deze rechten kunnen uitoefenen;
54. neemt met bezorgdheid kennis van de aanhoudende tekortkomingen bij de omzetting en uitvoering van belangrijke rechtsinstrumenten op het gebied van asiel, migratie, gegevensbescherming, justitiële samenwerking en rechtshandhaving;
55. wijst op het ontbreken van verslaglegging over de toepassing van de EU-strategie voor gendergelijkheid 2020-2025, over de EU-maatregelen ter bestrijding van discriminatie, onder meer via de Europese toegankelijkheidswet²¹, en over de EU-strategie voor jongeren; herinnert aan de toezegging om de doelstellingen van de Europese pijler van sociale rechten voor 2030 te verwezenlijken met het oog op een sterk sociaal Europa dat eerlijk en inclusief is en volop kansen biedt; verzoekt de Commissie om in haar toekomstige verslaglegging specifieke hoofdstukken te wijden aan de uitvoering van deze belangrijke beleidsterreinen; beveelt de Commissie aan hier ook gedetailleerde informatie in op te nemen over de bestrijding van haatmisdrijven, over gendermainstreaming en over de systematische toepassing van jongerentoetsing in haar beleidsvorming;
 -
 -
 -
56. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

²⁰ Richtlijn (EU) 2018/1808 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 tot wijziging van Richtlijn 2010/13/EU betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten (richtlijn audiovisuele mediadiensten) in het licht van een veranderende marktsituatie (PB L 303 van 28.11.2018, blz. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj>).

²¹ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten (PB L 151 van 7.6.2019, blz. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

TOELICHTING

Dit verslag bevat een beoordeling van de stand van zaken met betrekking tot de controle, uitvoering en handhaving van het EU-recht, gebaseerd op het door de Commissie opgestelde jaarverslag 2023 over de controle op de toepassing van het EU-recht, de door commissarissen opgestelde jaarlijkse voortgangsverslagen 2025 over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving en andere relevante documenten en verslagen. Uit deze beoordeling blijkt dat de doeltreffendheid van EU-wetgeving afhangt van de tijdige, volledige en nauwkeurige omzetting ervan en de correcte toepassing van deze wetgeving in de nationale rechtsorde. In dit verslag juicht de rapporteur toe dat de Commissie voor 2023 een jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht heeft opgesteld, dat een cruciaal instrument is om de correcte omzetting en uitvoering van het EU-recht te kunnen controleren. De rapporteur betreurt echter dat de Commissie heeft besloten om voor 2024 geen verslag op te stellen en daarmee heeft gebroken met een praktijk die sinds 1983 bestond en al meer dan 40 jaar werd uitgevoerd. De controle op de toepassing van het EU-recht maakt integraal deel uit van de rol van de Commissie als hoedster van de Verdragen en stelt het Parlement in staat zijn toezichthoudende rol adequaat uit te oefenen. De rapporteur benadrukt daarom dat het noodzakelijk is regelmatig en uitgebreid verslag uit te brengen. In dit verslag juicht de rapporteur de jaarlijkse voortgangsverslagen 2025 van de commissarissen toe als een waardevolle bron van informatie, maar wijst hij erop dat de analyse nog steeds te veel gericht is op verwezenlijkingen en dat aanhoudende problemen en systemische lacunes op het gebied van handhaving te weinig aandacht krijgen. Ook stelt de rapporteur met bezorgdheid vast dat deze voortgangsverslagen helemaal geen informatie bevatten over de EU Pilot-procedure, de werking ervan en de rol die de procedure vervult om problemen in een vroeg stadium op te lossen voordat er een formele inbreukprocedure wordt ingeleid. In het verslag wordt bezorgdheid geuit over de terughoudendheid van de Commissie om inbreukprocedures bij het Hof van Justitie van de Europese Unie in te leiden, zelfs in gevallen waarin sprake is van duidelijke en aanhoudende inbreuken. De rapporteur verzoekt de Commissie te zorgen voor de vaststelling en bekendmaking van transparante en objectieve criteria voor de selectie en prioritering van inbreukzaken, en de precontentieuze fase te verkorten en te stroomlijnen, aangezien deze momenteel aanzienlijke vertragingen veroorzaakt wat handhaving betreft. In het verslag wijst de rapporteur bezorgd op de beperkingen van het nieuwe uitvoeringsplatform Europa, dat te weinig essentiële inhoud en analyses bevat en er zich slecht toe leent vergelijkingen te maken en conclusies te trekken. Ook wijst de rapporteur op de uitdagingen in verband met de uitvoering van verordeningen, met name wat de volledigheid, toegankelijkheid en consistentie van gegevens betreft, en verzoekt hij de Commissie verslag uit te brengen over de wijze waarop haar controleactiviteiten zijn afgestemd op deze ontwikkelingen. In het verslag wordt herhaald dat vereenvoudiging van het EU-recht niet mag worden verward met deregulering. Het stroomlijnen van juridische teksten en procedures moet bijdragen tot meer duidelijkheid, rechtszekerheid en administratieve efficiëntie zonder dat dit ten koste gaat van essentiële beleidsdoelstellingen en beschermingen op gebieden als milieu, sociale rechten, consumentenveiligheid en de grondrechten. De rapporteur benadrukt het belang van samenhang tussen wetgevingsinstrumenten, zodat er geen overlappingen en tegenstrijdigheden ontstaan die een belemmering voor een doeltreffende uitvoering vormen. Tot slot wordt in het verslag benadrukt dat de correcte, tijdige en uniforme uitvoering en handhaving van het EU-recht onontbeerlijk zijn om de gelijke behandeling van burgers en bedrijven te waarborgen, de integriteit van de eengemaakte markt in stand te houden en de rechtsstaat te beschermen.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

Overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement verklaart de rapporteur in het verslag input te hebben opgenomen over aangelegenheden in verband met het onderwerp van het dossier die in het kader van de opstelling van het ontwerpverslag door hem is ontvangen van de volgende belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen, of van de volgende vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades:

1. Belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister vallen
<i>Europees Comité van de Regio's</i>
European Composer and Songwriter Alliance (ECSA)
Netwerk van JURI voor toezicht op de toepassing van het Unierecht

De bovenstaande lijst is opgesteld onder de exclusieve verantwoordelijkheid van de rapporteur.

De rapporteur verklaart dat aan natuurlijke personen die met hun naam en/of functie in de lijst worden vermeld privacyverklaring nr. 484 van het Europees Parlement (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>) is verstrekt, waarin de voorwaarden voor de verwerking van hun persoonsgegevens en de rechten in verband met die verwerking worden toegelicht.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI:http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

28.1.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE VERZOEKSCRIFTEN

aan de Commissie juridische zaken

inzake de controle op de toepassing van het EU-recht in 2023 en 2024
(2025/2016(INI))

Rapporteur voor advies: Sandra Gómez López

AMENDEMENTEN

De Commissie verzoekschriften dient bij de bevoegde Commissie juridische zaken het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie

Overweging B

Ontwerpresolutie

B. overwegende dat de Commissie voor 2024 geen jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht heeft gepubliceerd en daarmee heeft gebroken met een praktijk die sinds 1983 bestond en al meer dan 40 jaar werd uitgevoerd;

Amendement

B. overwegende dat de Commissie voor 2024 geen jaarverslag over de controle op de toepassing van het EU-recht heeft gepubliceerd en daarmee heeft gebroken met een praktijk die sinds 1983 bestond en al meer dan 40 jaar werd uitgevoerd; ***overwegende dat dit verzuim bijzonder nadelig is op een moment dat de Unie wordt geconfronteerd met meer instabiliteit en spanningen en wordt aangetast door systemische aanvallen op de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in een aantal lidstaten, hetgeen een verhoogde waakzaamheid vereist in plaats van minder transparantie;***

Amendement 2

Ontwerpresolutie

Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B bis. overwegende dat de Commissie verzoekschriften (PETI) binnen het democratische kader van de EU een belangrijke rol vervult doordat zij burgers een direct kanaal biedt om hun bezorgdheid te uiten over mogelijke inbreuken en tekortkomingen bij de toepassing van het EU-recht, waardoor het Parlement beter in staat is om op de naleving daarvan toe te zien en de

democratische verantwoordingsplicht te waarborgen; overwegende dat de Commissie PETI, door haar voortdurende dialoog met de burgers, het maatschappelijk middenveld en de EU-instellingen, ertoe bijdraagt dat problemen in verband met de uitvoering vroegtijdig worden opgespoord en dat de communicatiekloof tussen de burgers en de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de handhaving van het EU-recht wordt gedicht;

overwegende dat het petitierecht een belangrijk instrument is dat het Parlement in staat stelt te reageren op de bezorgdheid van de burgers over de grondrechten en de correcte toepassing van het EU-recht, en dat het waardevolle inzichten verschaft in de mogelijk onjuiste toepassing van of inbreuken op het EU-recht op nationaal niveau; overwegende dat bij het Parlement ingediende verzoekschriften een belangrijke bron van informatie vormen over tekortkomingen en lacunes in de uitvoering en omzetting van het EU-recht op alle beleidsterreinen op nationaal niveau en vaak wijzen op vertragingen, tekortkomingen en gebreken bij de toepassing van het EU-recht in verschillende lidstaten;

overwegende dat een aanzienlijk aantal verzoekschriften betrekking heeft op de uitvoering van EU-wetgeving op een breed scala aan beleidsterreinen die van invloed zijn op het dagelijks leven van de burgers, waaronder milieubescherming, de interne markt, energie, vervoer, gezondheid, huisvesting, kwesties op het gebied van openbare veiligheid in verband met migratie, en arbeidsrechten, waaronder kwesties in verband met beloning en eerbiediging van vakbondsrechten, en dat verzoekschriften blijken geven van grote publieke belangstelling voor de handhaving van het EU-recht en burgerrechten; overwegende dat in verzoekschriften vaak bezorgdheid wordt geuit over de

bescherming van de grondrechten en de eerbiediging van de rechtsstaat en de democratie in verschillende lidstaten;

overwegende dat de Commissie overeenkomstig artikel 17 VEU verantwoordelijk is voor de correcte toepassing van de Verdragen en van de op grond daarvan vastgestelde maatregelen, en dat haar strategische aanpak voor een doeltreffende follow-up moet zorgen en de volledige en tijdige bescherming van de rechten van de burgers uit hoofde van het EU-recht moet waarborgen;

Amendement 3

Ontwerpresolutie Overweging B ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B ter. overwegende dat een aanzienlijk aantal verzoekschriften dat bij het Parlement wordt ingediend, zich toespitst op de grondrechten van EU-burgers, met name de rechten van personen met een handicap; overwegende dat een toegankelijke EU van essentieel belang is om te waarborgen dat alle burgers hun rechten uit hoofde van het EU-recht daadwerkelijk kunnen uitoefenen; overwegende dat in verzoekschriften nog steeds wordt gewezen op aanhoudende belemmeringen waarmee personen met een handicap worden geconfronteerd bij de toegang tot producten, diensten en overheidsdiensten, waaruit blijkt dat de uitvoering van de toegankelijkheidswetgeving van de EU tekortschiet en dat het toezicht en de handhaving moeten worden versterkt; overwegende dat de Commissie in 2023 en 2024 heeft besloten verschillende lidstaten een met redenen omkleed advies toe te zenden omdat zij de EU-regels inzake de toegankelijkheid van producten en diensten voor personen met een handicap

*uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/882
niet hadden omgezet^{1 bis};*

*1 bis Richtlijn (EU) 2019/882 van het
Europees Parlement en de Raad van
17 april 2019 betreffende de
toegankelijkheidsvoorschriften voor
producten en diensten (PB L 151 van
7.6.2019, blz. 70, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).*

Amendement 4

**Ontwerpresolutie
Overweging B quater (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

*B quater. overwegende dat steeds
meer bij het Parlement ingediende
verzoekschriften betrekking hebben op de
rechten en veiligheid van kinderen en
adolescenten in digitale omgevingen, met
name de risico's van seksueel misbruik en
seksuele uitbuiting; overwegende dat
verzoekschriften betrekking hebben op
tekortkomingen op het gebied van
kinderbescherming in het algemeen, met
inbegrip van onlineveiligheid en toegang
tot kinderbeschermingsdiensten;
overwegende dat indieners vaak de
aandacht vestigen op aanhoudende
tekortkomingen en herhaalde inbreuken
bij de uitvoering van het EU-recht door
lidstaten op deze gebieden, wat aantoont
dat er scherper toezicht en tijdige follow-
up nodig is;*

Amendement 5

**Ontwerpresolutie
Paragraaf 5 bis (nieuw)**

5 bis. benadrukt dat de verzoekschriften die het Parlement ontvangt een essentieel hulpmiddel zijn om tekortkomingen bij de uitvoering van het EU-recht, met inbegrip van systemische of structurele inbreuken op dat recht in de lidstaten, in kaart te brengen; onderstreept dat de Commissie PETI burgers en ingezetenen een rechtstreeks kanaal biedt om dergelijke kwesties te melden en zo bijdraagt aan het politieke toezicht van het Parlement op de toepassing van het EU-recht; dringt er bijgevolg bij de Commissie op aan systematisch rekening te houden met informatie en bewijsmateriaal uit verzoekschriften en nauwer met de Commissie PETI samen te werken om te zorgen voor een transparante, consistente en tijdige follow-up;

benadrukt dat in verzoekschriften vaak wordt gewezen op het niet toepassen van het EU-recht op gebieden in verband met de rechtsstaat en de burgerlijke vrijheden die gevolgen hebben voor de burgers, onder andere door discriminatie, ongelijke toegang tot de rechter en willekeurige administratieve praktijken; verzoekt de Commissie dergelijke verzoekschriften te beschouwen als vroegtijdige waarschuwingen en prioritaire alarmsignalen die een snelle beoordeling en actie vereisen, met inbegrip van onderzoeken op eigen initiatief in situaties waarin de nationale autoriteiten klachten van burgers niet adequaat behandelen;

benadrukt bovendien dat verzoekschriften vaak ook belemmeringen voor de werking van de interne markt aan het licht brengen, waaronder belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten waarmee consumenten en bedrijven worden geconfronteerd, en merkt op dat langdurige precontentieuze fasen in zaken betreffende inbreuken op de

consumentenbescherming er vaak toe leiden dat indieners van verzoekschriften geen doeltreffende rechtsmiddelen hebben, waardoor de rechtszekerheid wordt ondermijnd en het vertrouwen in de interne markt wordt verzwakt; wijst met name op het belangrijke karakter van de verzoekschriften die betrekking hebben op schendingen van de digitale rechten van burgers, bijvoorbeeld door middel van oneerlijke platformpraktijken en grensoverschrijdende onlinefraude; verzoekt de Commissie daarom, met betrekking tot verzoekschriften waarin inbreuken worden gemeld die gevolgen hebben voor de vier fundamentele vrijheden of de goede werking van de interne markt, om bij het toezicht op de toepassing van de desbetreffende regels systematisch uit verzoekschriften afgeleid bewijsmateriaal te analyseren en te zorgen voor een snelle beoordeling en, in voorkomend geval, een snelle follow-up via EU Pilot- of inbreukprocedures in gevallen waarin verzoekschriften wijzen op systematische of terugkerende niet-naleving; verzoekt de Commissie het aantal EU Pilot-zaken naar aanleiding van verzoekschriften met betrekking tot de interne markt en consumentenbescherming in geanonimiseerde en geaggregeerde vorm openbaar te maken; verwacht van de Commissie dat zij met de Commissie PETI een gestructureerde dialoog aangaat over verzoekschriften in verband met consumentenrechten en de interne markt, teneinde structurele problemen snel aan het licht te brengen, de transparantie te verbeteren en een consistentere handhaving van het EU-recht te bevorderen;

Amendement 6

Ontwerpresolutie Paragraaf 5 ter (nieuw)

5 ter. merkt op dat het in een groot aantal verzoekschriften gaat om vermeende niet-naleving van of inbreuken op het EU-recht; verzoekt de Commissie haar inspanningen op het gebied van de handhaving van het EU-recht op te voeren, met name door vaker inbreukmaatregelen te nemen wanneer lidstaten verzuimen het EU-recht ten uitvoer te leggen of te voldoen aan arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ-EU); onderstreept dat voor een doeltreffende handhaving een nauwere en gestructureerde samenwerking tussen de Commissie, de Commissie PETI en, in voorkomend geval, de Europese Ombudsman, nodig is teneinde een tijdige, coherente en doeltreffende handhaving van het EU-recht te waarborgen; benadrukt dat de Commissie systematisch informatie met de Commissie PETI moet uitwisselen en tijdig een gedetailleerde schriftelijke follow-up moet geven aan alle gevallen van vermeende niet-naleving, onjuiste omzetting of niet-toepassing van het EU-recht die in verzoekschriften van burgers aan de orde worden gesteld, met inbegrip van uitleg wanneer zij besluit geen EU Pilot-procedures of inbreukprocedures in te leiden, teneinde overlapping met andere klachtenkanalen te voorkomen en de consistentie tussen de handhavingsprocessen te bevorderen;

herinnert aan het standpunt van het Parlement dat kwesties die in individuele verzoekschriften aan de orde worden gesteld, passende aandacht moeten krijgen in het kader van de handhavingsstrategie van de Commissie; moedigt de Commissie aan om er in voorkomend geval voor te zorgen dat deze strategie volledig strookt met de bepalingen van de Verdragen inzake het petitierecht en regelmatig wordt

geactualiseerd om te reageren op terugkerende problemen bij de uitvoering en om het potentieel van het petitierecht op EU-niveau volledig te benutten;

stelt vast dat in het verslag van de Commissie van 2023 over de controle op de toepassing van het EU-recht verschillende verwijzingen zijn opgenomen naar verzoekschriften die aanleiding hebben gegeven tot vervolgmaatregelen; spoort de Commissie echter aan om duidelijker te wijzen op de impact van verzoekschriften op haar handhavingsmaatregelen in alle beleidsdomeinen, en om gedetailleerde statistische gegevens te verstrekken over het aantal verzoekschriften waaraan gevolg is gegeven, met inbegrip van verzoekschriften die hebben geleid tot verder onderzoek in het kader van EU Pilot-procedures of inbreukprocedures;

verzoekt de Commissie, gezien de aanhoudende bezorgdheid die in verzoekschriften wordt geuit over de uitvoering van het EU-recht, en in overeenstemming met de aanbevelingen van de Europese Rekenkamer in haar speciaal verslag “Handhaving van EU-wetgeving”, te zorgen voor een hoge mate van transparantie, doeltreffendheid en juridische duidelijkheid over de criteria die worden gebruikt om formele actie te ondernemen, alsook publieke toegang te verlenen tot documenten en informatie tijdens de pre-inbreuk- en inbreukprocedures die tegen lidstaten worden ingeleid, onder meer in het kader van EU Pilot en de verslaglegging over de monitoring van de toepassing van het EU-recht, teneinde te zorgen voor een volledig inzicht in de maatregelen die de EU-instellingen en de autoriteiten van de lidstaten nemen om schendingen van het EU-recht aan te pakken; onderstreept dat een dergelijke openbaarmaking niet alleen essentieel is om de verantwoordingsplicht en het vertrouwen van het publiek te waarborgen, maar ook

om een behoorlijke behandeling en follow-up van verzoekschriften mogelijk te maken; verzoekt de Commissie die informatie in een duidelijk formaat beschikbaar te stellen om zinvolle vergelijkingen tussen lidstaten te vergemakkelijken en in parlementaire debatten over verzoekschriften diepere inzichten mogelijk te maken;

betreurt dat een aanzienlijk aantal inbreukprocedures, waaronder procedures in verband met kwesties die in verschillende verzoekschriften aan de orde zijn gesteld, al vele jaren in de precontentieuze fase verkeert; benadrukt dat een doeltreffende en tijdige reactie op schendingen van het EU-recht van essentieel belang is om de integriteit van het EU-recht te waarborgen; benadrukt dat dit vooral belangrijk is bij aanhoudende inbreuken op de milieuwetgeving van de EU;

wijst er bijvoorbeeld op dat de verzoekschriften die worden ontvangen over de niet-uitvoering van de richtlijn betreffende toereikende minimumlonen^{1 bis}, die de lidstaten uiterlijk in november 2024 in nationaal recht moesten omzetten, de praktische gevolgen van een vertraagde omzetting en de noodzaak van een tijdige en doeltreffende handhaving illustreren; merkt op dat de verplichting tot snelle tenuitvoerlegging van de richtlijn wordt bevestigd door het arrest van het HvJ-EU van 11 november 2025 in zaak C-19/23^{1 ter};

^{1 bis} Richtlijn (EU) 2022/2041 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie (PB L 275 van 25.10.2022, blz. 33, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj>)

.

1er Arrest van het Hof (Grote kamer) van 11 november 2025, Koninkrijk Denemarken tegen Europees Parlement en Raad van de Europese Unie, C-19/23, ECLI:EU:C:2025:865.

Amendement 7

Ontwerpresolutie Paragraaf 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 bis. is het met de Commissie eens dat gelijkheid en non-discriminatie grondbeginselen van de EU zijn, met name op het gebied van werkgelegenheid, inclusie en gelijke toegang tot producten en diensten; benadrukt dat personen met een handicap behoren tot de burgers die het meest worden geraakt door tekortkomingen bij de toepassing van het EU-recht, en wijst erop dat er beter gebruik moet worden gemaakt van informatie uit de vele verzoekschriften aan het Parlement in dit verband om hinderpalen op te sporen en de handhaving van de EU-regels te verbeteren; steunt het besluit van de Commissie om tegen een groot aantal lidstaten inbreukprocedures in te leiden om te waarborgen dat Richtlijn (EU) 2019/882 inzake toegankelijkheid volledig in nationaal recht wordt omgezet; verzoekt de Commissie meer te doen om te zorgen voor de volledige en tijdige uitvoering van de toegankelijkheidswetgeving van de EU; is ermee ingenomen dat het initiatief “AccessibleEU” in het leven is geroepen als ondersteuningscentrum om de lidstaten bij de uitvoering van de toegankelijkheidswetgeving te helpen en een consistente toepassing in de hele EU te bevorderen;

wijst erop dat het belangrijk is om de vele gevallen van een gebrek aan

toegankelijkheid, oneerlijke behandeling, vertraagde toegang tot sociale rechten of discriminerende administratieve procedures die door mobiele EU-burgers en werknemers aan de orde worden gesteld, aan te pakken; verzoekt de Commissie om verzoekschriften te gebruiken voor het opsporen en bestrijden van structurele discriminatie;

Amendement 8

Ontwerpresolutie Paragraaf 7 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

7 ter. merkt op dat het Parlement verschillende verzoekschriften heeft ontvangen waarin ernstige bezorgdheid wordt geuit over seksueel misbruik van kinderen, met name online, en meer in het algemeen over herhaalde of systemische tekortkomingen bij de uitvoering van het EU-recht inzake kinderscherming; wijst erop dat de Commissie in 2023 inbreukprocedures heeft ingeleid tegen 16 lidstaten wegens onjuiste omzetting van Richtlijn 2011/93/EU^{1 bis} ter bestrijding van seksueel misbruik van kinderen, waarvan slechts twee procedures zijn afgesloten; verzoekt de Commissie prioriteit te geven aan de handhaving op dit gebied en te zorgen voor een snelle en doeltreffende follow-up van verzoekschriften waarin vermeende niet-naleving aan de orde wordt gesteld, gelet op de bijzondere kwetsbaarheid van kinderen; moedigt de Commissie in dit verband aan alle beschikbare procedurele en juridische middelen in te zetten om ervoor te zorgen dat het EU-recht ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen volledig en doeltreffend wordt uitgevoerd;

^{1 bis} *Richtlijn 2011/93/EU van het*

Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie, en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad (PB L 335 van 17.12.2011, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

Amendement 9

Ontwerpresolutie Paragraaf 11 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

11 bis. onderstreept het strategische belang van het aanpakken van individuele kwesties die in verzoekschriften aan de orde worden gesteld om mogelijke ernstige systemische tekortkomingen in een vroeg stadium op te sporen en te voorkomen, en is van mening dat een tijdigere en proactievere dialoog tussen de Commissie en de nationale autoriteiten van essentieel belang is voor de correcte handhaving van het EU-recht en voor het aanpakken van mogelijke schendingen die door indieners aan de kaak worden gesteld; moedigt de Commissie en de lidstaten aan gebruik te maken van informatie uit verzoekschriften om de uitvoering van het EU-recht te verbeteren, terugkerende problemen in kaart te brengen en toekomstige herzieningen van wetgeving te onderbouwen, en er op die manier voor te zorgen dat de ervaringen van burgers rechtstreeks bijdragen tot betere wetgeving; moedigt de lidstaten aan ten volle gebruik te maken van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie voor het aanpakken van structurele of aanhoudende uitdagingen bij de uitvoering die in terugkerende verzoekschriften aan het licht zijn gekomen, onder meer door de administratieve capaciteit te versterken,

monitoringsystemen te verbeteren en de tijdige en correcte toepassing van het EU recht aan te scherpen;

Amendement 10

Ontwerpresolutie Paragraaf 12 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

12 bis. herinnert er bovendien aan dat in het inventarisatieverslag van de Commissie over haar werkmethoden voor de controle op de toepassing van het EU-recht een aanbeveling stond over het opzetten van een interactief portaal om realtime-informatie over handhavingsactiviteiten te verschaffen, dat tevens zou dienen als toegangspunt voor klachten, met inbegrip van klachten die via verzoekschriften aan de orde zijn gesteld; betreurt dat dit niet volledig is verwezenlijkt; verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat het uitvoeringsplatform Europa onder meer duidelijke, vergelijkbare en regelmatig geactualiseerde informatie verstrekt over de toepassing van belangrijke regels inzake consumentenbescherming en de interne markt door de lidstaten, en bewijs bevat uit verzoekschriften, die vaak betrekking hebben op terugkerende problemen waar consumenten in grensoverschrijdende situaties op stuiten;

Amendement 11

Ontwerpresolutie Paragraaf 12 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

12 ter. neemt kennis van de recente verbeteringen die de Commissie heeft aangebracht op haar webpagina over

inbreukbesluiten, met inbegrip van links naar het webportaal voor verzoekschriften van het Parlement; verzoekt de Commissie echter nauw met het Parlement samen te werken om de interoperabiliteit tussen het webportaal voor verzoekschriften van het Parlement en de handhavingsdatabanken van de Commissie te verbeteren en zo te zorgen voor meer samenhang, transparantie en efficiëntie bij de behandeling en follow-up van verzoekschriften; onderstreept dat een betere interoperabiliteit tussen deze platforms zou leiden tot een betere toegang tot informatie voor zowel burgers als instellingen en tot een versterking van de politieke toezichhoudende en controlerende rol van het Parlement bij de controle op de toepassing van het EU-recht;

verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat klachten die zij ontvangt en verzoekschriften die bij het Parlement worden ingediend, als aanvullende informatiebronnen worden behandeld in het kader van haar lopende handhavingsmaatregelen; verzoekt de Commissie bovendien bewijs uit instrumenten voor de governance van de eengemaakte markt – zoals de taskforce voor de handhaving van de eengemaakte markt, Solvit, het Informatiesysteem interne markt, Your Europe en Uw Europa - Advies – beter te integreren in haar follow-up van verzoekschriften, aangezien deze mechanismen vaak structurele, terugkerende belemmeringen voor burgers en bedrijven aan het licht brengen; dringt voorts aan op de ontwikkeling van een geautomatiseerd kennisgevingssysteem waarmee klagers of indieners van verzoekschriften onmiddellijk worden gewaarschuwd bij elke belangrijke fase in de behandeling van hun dossier;

verzoekt de Commissie erop toe te zien dat verzoekschriften systematisch worden meegenomen in haar

handhavingsprocessen, onder meer door de databank van verzoekschriften en het casemanagementsysteem “Themis” volledig op elkaar af te stemmen, in overeenstemming met de aanbevelingen van de Europese Rekenkamer in zijn Speciaal verslag 28/2024 over de handhaving van EU-wetgeving; dringt aan op de versterking van Themis om de correspondentie met klagers te vergemakkelijken en via alle relevante kanalen, met name verzoekschriften, gegevens te verzamelen zodat een statistisch overzicht kan worden verkregen van het aantal verzoekschriften dat heeft geleid tot het openen van op eigen initiatief aanhangig gemaakte zaken, EU Pilot-onderzoeken of inbreukprocedures, en zodat soortgelijke klachten kunnen worden getraceerd; onderstreept dat een dergelijke interoperabiliteit de consistentie en verantwoordingsplicht op het vlak van handhavingsmaatregelen aanzienlijk zou verbeteren en het vertrouwen van het publiek in de toepassing van het EU-recht door de lidstaten zou versterken;

spoort de Commissie ertoe aan het verantwoorde gebruik van op AI gebaseerde analyses met menselijk toezicht te onderzoeken met het oog op de bundeling van verzoekschriften, klachten en nationale waarschuwingen, zodat systemische inbreuken en terugkerende patronen van niet-naleving vroegtijdig in kaart kunnen worden gebracht;

Amendement 12

Ontwerpresolutie Paragraaf 12 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

12 ter. verzoekt de Commissie ervoor te zorgen dat de terugkerende kwesties en zorgen die door de Commissie PETI aan

het licht worden gebracht dankzij verzoekschriften van burgers, naar behoren worden opgenomen in de werkzaamheden van het EU Law Network; spoort het EU Law Network aan verslag aan het Parlement uit te brengen over de wijze waarop dit op verzoekschriften gebaseerde bewijs weerslag heeft gehad op zijn besprekingen en follow-up;

Amendement 13

Ontwerpresolutie Paragraaf 13 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

13 ter. beklemtoont dat een doeltreffende handhaving van het EU-recht niet alleen afhankelijk is van solide institutionele mechanismen, maar ook van actieve betrokkenheid van burgers; verzoekt de Commissie in toekomstige monitoringverslagen een specifiek hoofdstuk op te nemen waarin wordt beoordeeld in hoeverre verzoekschriften van burgers bijdragen aan een betere naleving van het EU-recht;

Amendement 14

Ontwerpresolutie Paragraaf 14

Ontwerpresolutie

Amendement

14. benadrukt dat de vereenvoudiging van het EU-recht **niet mag worden verward met deregulering**; benadrukt dat het stroomlijnen van juridische teksten en procedures kan bijdragen tot meer duidelijkheid, rechtszekerheid en administratieve efficiëntie zonder dat dit ten koste gaat van essentiële beleidsdoelstellingen en bescherming;

14. benadrukt dat de vereenvoudiging van het EU-recht **een belangrijk instrument is om het concurrentievermogen van bedrijven en de productieve sectoren van de Europese economie als geheel te verbeteren zonder evenwel te tornen aan het ambitieniveau van de EU**; benadrukt dat het stroomlijnen van juridische teksten en procedures **en het wegnemen van onnodige administratieve**

lasten kan bijdragen tot meer duidelijkheid, rechtszekerheid en administratieve efficiëntie zonder dat dit ten koste gaat van essentiële beleidsdoelstellingen en bescherming; ***verzoekt de Commissie bij de indiening van vereenvoudigingsvoorstellen gebruik te maken van de ervaringen van burgers waarvan deze melding maken in verzoekschriften, waarin vaak wordt gewezen op administratieve lasten, onduidelijke procedures of inconsistenties in de nationale uitvoering; verzoekt de Commissie het Parlement, met inbegrip van de Commissie PETI, te betrekken bij elk toekomstig vereenvoudigings- of “onestopshop”-initiatief;***

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	28.1.2026	
Uitslag eindstemming	+: 17	
	-: 4	
	0: 6	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

17	+
NI	Maria Zacharia
PPE	Peter Agius, Fredis Beleris, Alexander Bernhuber, Daniel Caspary, Carmen Crespo Díaz, Elena Nevado del Campo, Nicolás Pascual de la Parte
Renew	Michał Kobosko, Eugen Tomac
S&D	Sandra Gómez López, Murielle Laurent, Sandro Ruotolo, Nils Ušakovs
The Left	Damien Carême
Verts/ALE	Cristina Guarda, Ana Miranda Paz

4	-
ESN	Petras Gražulis, Marcin Sypniewski
PfE	Mireia Borrás Pabón, Juan Carlos Girauta Vidal

6	0
ECR	Paolo Inselvini, Bogdan Rzońca, Diego Solier, Ivaylo Valchev, Kosma Złotowski
PfE	Annamária Vicsek

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE BEVOEGDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	24.2.2026	
Uitslag eindstemming	+: 18	
	–: 6	
	0: 1	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

18	+
PPE	Maravillas Abadía Jover, Lukas Mandl, Emil Radev, Axel Voss, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Michal Wawrykiewicz
Renew	Pascal Canfin, Ilhan Kyuchyuk, Dainius Zalimas
S&D	José Cepeda, Victor Negrescu, René Repasi, Krzysztof Smiszek, Lara Wolters
The Left	Mario Furore
Verts/ALE	Sergey Lagodinsky, Tineke Strik

6	-
ECR	Alberico Gambino, Chiara Gemma, Mario Mantovani
PfE	Ton Diepeveen, Juan Carlos Girauta Vidal, Pascale Piera

1	0
ESN	Mary Khan

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)